

Rybnik, dnia 19 marca 2019 r.

Władze : centralne, wojewódzkie, miejskie

– wg rozdzielnika -

Petycja

w związku informacjami zawartymi w przepisach prawnych, Biuletynach Informacji Publicznych , artykułach prasowych , książkach , telewizji, internecie na temat zanieczyszczenia powietrza zarówno w kraju , jak i w niektórych miastach i gminach; przekazujemy nasze stanowisko w zakresie zwalczania smogu.

I. Zaszłości i stan aktualny.

Dziękując za dotychczasowe działania anty smogowe i oficjalną propagandę sukcesów w tym zakresie , nie sposób zadać pytanie : „ Skoro jest tak dobrze , dlaczego jest tak źle z zanieczyszczeniem powietrza w Polsce , w tym w Rybniku ?' Stanu złego powietrza nie trzeba uzasadniać , bo zrobiło to już wielu autorów znanych ze środków masowego przekazu. . W związku z państwowymi anty smogowymi uregulowaniami prawnymi oraz z wprowadzaniem w życie w niektórych miejscowościach kraju obostrzonych lokalnie dodatkowych uregulowań / np. Uchwała Rady Miasta Rybnika z dnia 28.02.2019 nr 53/V/2019 / , które podkreślamy, że wymuszają one na mieszkańcach wydatki ponad ich możliwości finansowe . Skala tego zjawiska jest ogromna pomimo niewystarczającego wsparcia finansowego zarówno przez władze lokalne jak i centralne , w tym wynikającego z „Programu Czyste Powietrze „.

Poczucie sprawiedliwości i prawdy oraz troska o wszystkich mieszkańców kraju wymusza na nas podniesienia niektórych problemów z tym związanych jak następuje :

1. dotacje państwa , miast i gmin na rzecz mieszkańców w związku z walką z niską emisją są niewystarczające . Na przykład w Rybniku wynosiły 16,8 mln zł w latach od 2016 do 2018 i były wysoce niewystarczające w stosunku potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców o czym świadczyły nocne kolejki po dotacje. Świadczy to pozytywnie o obywatelskiej postawie mieszkańców miasta , którym stworzono sprzyjające warunki umożliwiające ograniczenie emisji zanieczyszczeń – szkoda że niezwykle skromne.w stosunku do zainteresowanych Obywateli.
2. również prowadzenie różnorodnych kampanii edukacyjno- informacyjnych nie zakończyło się generalnym sukcesem . Ludzie dalej palą „śmieciami” . Spowodowane to zostało brakiem usystematyzowanego i ciągłego programu edukacyjnego obejmującego

możliwie wszystkie aspekty walki z zanieczyszczeniami powietrza , który dotarłby do większej liczby ludzi , w tym zwłaszcza palaczy kotłowych.

Program edukacyjny winien objąć systemową edukację i informację od przedszkola do seniora, z popularyzacją wiedzy w mediach narodowych . lokalnych / miejskich / publikatorach , parafiach i wielu innych miejscach użytku publicznego.

3. zakładki na stronach internetowych Urzędów Miast nie zawsze dotyczyły adresów, pod którymi można by było znaleźć konkretne wskazania do walki ze smogiem na potrzeby indywidualne,

4. większość społeczeństwa nie odczuwa wpływu konferencji na konkretne działania anty smogowe w liczącej się skali. Zdecydowanie jest za mało spotkań w terenie na temat działań anty smogowych, szczególnie w dzielnicach o nasilonej niskiej emisji, a te organizowane docierają do zbyt małej liczby mieszkańców ,

5. wystawy ekologicznych źródeł ciepła są sporadyczne i również nie docierają do szerszego grona zainteresowanych.. Powinny być organizowane nie tylko przy Urzędach Miast, ale w większości dzielnic , gdzie występuje szczególne nasilona niska emisja oraz posiadać cykliczny charakter,

6. z autopsji wiemy, że organizowanie spotkań w dzielnicach umożliwiło dotarcie do zbyt małej liczby mieszkańców . Należało spotkania te organizować cyklicznie , aby umożliwić przybycie wszystkim , którzy chcieliby uczestniczyć w tych spotkaniach, a uprzednio nie mogli tego uczynić z różnych powodów,

7. uczestnictwo konsultacyjne w pracach zespołów przy Urzędach Marszałkowskich w sprawie uchwał anty smogowej nie zaowocowało wypracowaniem optymalnych jej postanowień, chociażby wynikających z konsultacji społecznych .

Przykładem jest wprowadzenia w województwie śląskim do uchwały anty smogowej zakazu palenia miałem i flotokoncentratem z terminem wykonywalności niemal natychmiastowym . A strona społeczna wskazywała, że resztki tego opału pozostały w piwnicach . Stały się one zakazanym paliwem , które zużycie było powodem popełnionych wykroczeń i stresów tysięcy mieszkańców województwa śląskiego,

8. powyższe świadczy , że współpraca społeczna z różnymi jednostkami organizacyjnymi uczestniczącymi w pracach na rzecz ograniczenia zanieczyszczeń powietrza nie przekłada się na liczące się , wymierne efekty wspólnych działań. Co więcej ignoruje się stosowne opracowania wnoszone do władz,

9. występuje zjawisko, że znaczna część mieszkańców nie jest zainteresowana udzielaniem

informacji na temat źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. Świadczy to o oderwaniu się władzy od obywatela. Wynika z tego wniosek, że władze nie zdobyły zaufania społecznego i nie służą znacznej części wyborców. Dalsza dążność do stworzenia w Polsce kolejnych przepisów typu nakazowego jest ograniczeniem wolności i pomniejszaniem roli obywateli jako suwerenów. Ankietyzacja powinna być anonimowa, bo chodzi o rozwiązanie całokształtu problemu smogu, a nie o zbieranie danych o mieszkańcu. Anonimowość ankiety łatwo jest uzyskać poprzez zorganizowanie jej rozprowadzania i odbioru przez szkoły lub parafie. Sposób tani i skuteczny,

10. wykonanie dopiero w ostatnim czasie inwentaryzacji źródeł ciepła w budynkach miejskich i gminnych nie najlepiej świadczy o byłych ich włodarzach,
11. popieramy współpracę z spółdzielniami /wspólnotami mieszkaniowymi/ celem stworzenia regulaminów dotacji dla wymiany źródeł ciepła w tych jednostkach organizacyjnych oraz wyrażamy nadzieję, że stosowne regulaminy dotacji wejdą w życie niezwłocznie,
12. popieramy zintensyfikowane działania Straży Miejskich zwłaszcza na odcinku eliminacji spalania odpadów szkodzących zdrowiu. Recydywiści w tym zakresie muszą odczuć boleśnie swoje działania na szkodę sąsiadów bliższych i dalszych,
13. występujący w niektórych miastach zakup oczyszczaczy powietrza dla przedszkoli był dobrą inwestycją. Nie załatwioną sprawą jest jodowanie w szerokim zakresie pomieszczeń szkolnych przy użyciu solanki na przykład z Zabłocia /koło Strumienia/ o wyjątkowych korzystnych dla zdrowia właściwościach,
14. dobrze się stało, że system informowania o jakości powietrza jest już powszechnym rozwiązaniem w kraju. Z drugiej strony wiadomo, że nic łatwiejszego jak wydatkowanie pieniędzy na wszelakie zakupy,
15. ubieganie się przez miasta i gminy o środki zewnętrzne na walkę z zanieczyszczeniem powietrza było zbyt kunktatorskie w odniesieniu do skali zagrożeń utraty zdrowia przez mieszkańców najbardziej zadymionych miejscowości.

Konieczne, należy bardziej wspomagać finansowo zarówno przez władze miast, województw jak i centralne wszelakie fundusze na przedsięwzięcia modernizacji energetycznej, które wymagają szczególnie wysokich nakładów. Przykładowo modernizacja tego budynku o wymiarach w miarę typowych 10 m. x 8 m. x 6 m./nawet bez wymiany okien i drzwi/, a ujmująca wymianę kotła z systemem odprowadzania spalin, instalację wewnętrznej co, cwu oraz termoizolację budynku, wynosi według kosztów

kwalifikowanych około 60 tysięcy złotych. Dotacje i ulgi dla przedziału dochodu 1200 – 1400 zł / a więc mocno wspieranego / wyniesie rzędu 30 tysięcy złotych. Powyższe uwarunkowania finansowe są brzemieniem nie do uniesienia, nie tylko przez ludzi znajdujących się w ubóstwie energetycznym,

16. apele do rządu RP oraz posłów na Sejm RP zwłaszcza w odniesieniu do tych ostatnich budzi zdziwienie ze względu na nie wystarczający odzew. Co robią w tym zakresie posłowie wybrani w okręgach wyborczych, gdzie są miasta i gminy o rekordowych przekroczeniach norm zanieczyszczenia powietrza. ?! Kontynuować należy z jeszcze większą determinacją wszelkie możliwe ulgi dla osób przechodzących na ekologiczne źródła ciepła, zwłaszcza dla tych na których to przepisami wymuszono, a jednocześnie tkwią oni w ubóstwie energetycznym,

17. proces przyłączania budynków miejskich i gminnych do sieci ciepłowniczej lub gazowej wraz z wymianą źródeł ciepła należy nasilić, zwłaszcza gdy rachunek efektywności ekonomicznej przemawia za tym. Według posiadanej wiedzy rachunek ten w odniesieniu do budynków jednorodzinnych odstrasza od tych rozwiązań. Dowodem jest mała liczba podłączonych budynków jednorodzinnych do przebiegającej obok tras ciepłociągów,

18. celem jest podanie szerokiej opinii publicznej efektywności ekonomicznej zainstalowanych odnawialnych źródeł energii w budynkach miejskich i gminnych uwzględniającej wszystkie wstępne nakłady inwestycyjne, a nie tylko wynik końcowy,

19. plany i programy miast oraz wsi w zakresie ochrony środowiska, w tym powietrza muszą gwarantować silne wsparcie finansowe dla mieszkańców chcących lub przymuszonych do współudziału w ich realizacji,

20. punkty konsultacyjne nastawione na informowanie o możliwościach realizacji „Programu Czyste Powietrze”, sądząc po wielu wpisach internetowych, wykluczających, że jest to udziałem stałych malkontentów, cieszą się różną opinią, ale są bardzo potrzebne. Udział w „Programie Czyste Powietrze” według rozeznania problemu jest utrudniony poprzez formalistyczne wymogi niemożliwe częstokroć do samodzielnego przezwyciężenia przez przeciętnego obywatela. Seniorzy w zasadzie są bezradni wobec biurokratycznych wymogów związanych ze złożeniem wniosku o dotację,

21. ciągle wskazywanie, że wymagane jest pełne zaangażowanie strony rządowej, samorządów, mieszkańców, parlamentarzystów budzi odruchowo zniecierpliwienie wobec tego truizmu,

22. restrykcyjne uchwały anty smogowe nakładane głównie na barki ludzi biedniejszych

oraz tkwiących w ubóstwie energetycznym nie powinny być traktowane jako sukces,

23. szermowanie wybiórczymi liczbami wskazującymi na redukcję pyłów nie uwzględnia chociażby korzystnego wpływu w miarę wysokich temperatur w ciągu ostatnich sezonów grzewczych , jak również częstotliwości i siły wiatrów ,

24. tendencyjne analizy i zapowiedź kolejnych anty smogowych działań ujętych w przeróżnych „ Planach ... „, w świetle dotychczasowej praktyki niewykorzystania istniejących możliwości zwalczania zanieczyszczeń powietrza powoduje irytację. Utrwala się brak gospodarskiego podejścia do problemu i niewykorzystywania wielu niskonakładowych możliwości skutkujących szybkimi efektami,

25. zachodzi domniemanie, że w Polsce celowo nie dopuszcza się do powszechnego przekazywania wiedzy o poprawnym spalaniu paliw kopalnych i drewna,

II. Priorytetowe działania w przyszłości.

1. Wymiana kotłów opalanych węglem w następującej kolejności : bezklasowe kopciuchy , III klasy, IV klasy , wsparta wysokimi , zróżnicowanymi dotacjami w zależności od dochodów. Najwyższe dotacje dla wymienianych kotłów bezklasowych oraz ludzi tkwiących w ubóstwie energetycznym.

Korzystać należy z doświadczeń , które zdobyto w miastach i gminach gdzie dotacjami objęto najuboższych u których wystąpiły wyższe koszty ogrzewania z tytułu przejścia na paliwo gazowe. Na przykład : w Krakowie wdrożono dotacje na wymianę kotłów oraz program osłonowy dla ubogich . Kosztowało to miasto ponad 250 milionów złotych w ciągu ostatnich czterech lat , ale zlikwidowano ponad 20 tysięcy starych kotłów ; w Warszawie szacuje się , że do wymiany nadal jest 15 tys.kotłów w budynkach prywatnych i 1, 6 tys. w lokalach komunalnych, Według nowych zasad będzie można uzyskać 100 procent zwrotu za wymianę , niezależnie od dochodu. Kwota 300 milionów złotych będzie wydawana w kolejnych latach. W ciągu trzech lat planuje się likwidację kopciuchów. Miasto będzie zwracało 12 tysięcy zł za wymianę pieca – informacja serwis Gazeta Prawna . Podobne przykłady można podać z sąsiednich gmin Rybnika – Jejkowice, Markłowice, Gorzyce. Jest to dowodem, że już zastosowano właściwe rozwiązania w walce ze smogiem. Liczenie jak w Rybniku na restrykcyjne rozwiązania poprawne jest błędem. Liczenie głównie na wsparcie w ramach ogólnokrajowych programów jest niewystarczające w walce z zanieczyszczeniem powietrza.

Z dotychczasowej praktyki wynika, że środki własne miast w dużej mierze decydują i będą decydować o skutecznym rozwiązaniu problemu smogu. Niezrozumiałym jest, że

miast Rybnik odeszło od Regulaminu dotacji z lat 2017- 2018 korzystnego dla mieszkańców , co skutkowało dobrymi efektami.

2. Termoizolacja, jako działanie mało efektywne ekonomicznie – zwrot nakładów w ciągu 10 – 20 lat w zależności od przeróżnych uwarunkowań , powinna w najbliższych latach jedynie wspomagać wymianę kotłów . Powyższe jest potwierdzone w aktualnie obowiązującym „ Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego '.

3. Najwyższy czas wykorzystać wszystkie możliwe środki zmierzające do obniżki zanieczyszczeń powietrza , a nie tylko gloryfikować i wymuszać zamianę paliwa węglowego na gazowe lub ciepło systemowe.

Przykładowo można wymienić takie działania jak:

1/ powszechna , kompleksowa edukacja na odcinku optymalnego spalania węgla do czasu wymiany kotłów ustalonych prawnie. W ramach tego wykorzystać należy możliwości efektywnego ekonomicznie zwalczania smogu, prezentowane w opracowaniu Ministerstwa Środowiska , Poradnik „Czyste ciepło w moim domu ze spalania paliw stałych'.

Dekarbonizacja jest zastępczym hasłem wywoławczym nijak mającym się do rzeczywistości , który głoszą co niektórzy przeciwnicy paliw kopalnych, ze sobie znanych tylko powodów.

Normy Unii Europejskie i krajowe dopuszczają spalanie węgla w kotłach V klasy i wyższych o czym nie informuje się w sposób dostateczny społeczeństwo polskie, jak również o tym , że jest to zdecydowanie najtańszy sposób na wyprodukowanie w domu 1 GJ energii cieplnej. Jest więc rzeczą niezrozumiałą blokowanie przez miasto Rybnik finansowania wymiany kopciuchów na kotły węglowe V klasy , tam gdzie w pobliżu domu występuje gazociąg lub ciepłociąg. Poleca się również korzystanie ze strony internetowej ' Czyste ogrzewanie' . Gdzie prezentowane są wszystkie aspekty czystego spalania węgla – jakość węgla, budowa i obsługa kotłów węglowych , sposoby spalania.

2/ użycie środków chemicznych powszechnych w handlu , w procesie spalania węgla, istotnie obniżających stężenia gazów , pyłów itd. '

W nawiązaniu do niniejszej petycji zawierającej tylko niektóre aspekty walki ze smogiem , polecamy „Wybór dokumentów ✕ ✕ ✕

✕✕✕ – Rozdział V , Problemy związane ze smogiem i jego kompleksowe zwalczanie „ - na stronie internetowej: ✕ ✕ ✕ l

✕ ✕ ✕

✕ ✕ ✕